

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto K 15—
za pol leta 7:50
za četrt leta 3:80
za 1 mesec 1:30

Posamezna številka 60 vin.

Uredništvo in upravnništvo je v
Ptuj, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), pritličje, levo.

Rokopisi se ne vrnejo.

Štev. 32

Ptuj, 28. decembra 1919

I. letnik

Ptujske finance.

F. Vajda.

Ne le vsak posameznik se ima danes boriti z draginjo, ampak tudi javne uprave občin, okrajev in vseh držav so v težki gospodarski krizi. Ta kriza tudi ptujski mestni občini ni prihranjena.

Proračunski odsek mestnega sosveta je v večdnevnih dolgotrajnih sejah pretresal proračun za upravno leto 1920, se omejil na najnujnejše neizogibne izdatke, ki vendarle v celoti znašajo 3.475.908 K, proti temu pa je pokritja le 2.523.168 K, torej je deficit 952.740 K.

Vzroki tega ogromnega deficita so sledeči:

1. Vsled neznosne draginje so se vsi stroški zvišali; samo draginjske doklade mestnih uslužbencev znašajo okoli 200.000 K.

2. Vsled izjemnih razmer in pomanjkanja premoga so se morali nekateri obrati (kino, pralnica) popolnoma ustaviti, drugi (kopališče) delujejo le od časa do časa.

3. Izostali so dohodki, ki so zadnja leta pokrivali deficit mestnega gospodarstva: podpora mestne hranilnice, na katero sedaj v prehodni dobi ne moremo računati, ter dobiček živilskih kupcij mestne uprave, ki so tudi prenehale.

Da se mestno gospodarstvo vzdrži v ravnotežju, morajo se zvišati prejemki in znižati izdatki.

Prejemki izvirajo deloma iz dohodkov mestnih podjetij (kopališče, pralnica, plinarica, klavnica in hladilnica, žaga, mizarna, pogrebni zavod, oznanjevalni zavod, vozarica, tehničar). Cene v teh podjetjih se morajo časi in obratnim stroškom primerno zvišati. Vodje teh obratov pa imajo nalogo, da vestno čuvajo nad tem, da se delavske in strojne moči racionalno izrabljajo in da obrati ostanejo aktivni. Uslužbenci se morajo zavedati, da si odrežejo vejo, na kateri sedijo, ako z malomarnostjo ali celo brezvestnostjo povzročijo propast obratov.

Sodnik je vjel krivo pričo.

Po P. K. Rosegger-ju.

Brenčurjev stari hlapec Joško pride v mesto in praša za sodišče.

„Velika hiša tam na trgu, ki ima nad vrati tiča z dvema glavama; pojdite po stopnicah; v predsobi že čakajo ljudje. Sedite na klop, vas bodo že poklicali“, je rekla stara Mara Jošku.

„Hvala lepa, — je že prav“. — Joško stori tako. Ni mu bilo treba dolgo čakati.

Birič odpre vrata v sobo. Notri sedijo in stojijo ljudje vse navskriž; pri eni mizi gospod sodnik in pred njim božje razpelo z dvema gorečima svečama.

„Naprej, le naprej!“ kriči sodnik hlapcu Jošku; bil bi z obravnavami rad hitro gotov; jutri je božič. „Kako vam je ime?“ praša hlapca.

„Meni?“ se namuzne ubogi Joško.

Drugi vir dohodkov so občinske naklade na razne davke in pristojbine. Akoravno je to sredstvo izboljšanja občinskih financ zelo nepriljubljeno, vendar je neizogibno, da se bodo te naklade morale zvišati in se vpeljati tudi nekatere nove dajatve in pristojbine. Ako hoče mestno prebivalstvo imeti ulično razsvetljavo, očiščene ulice in kanale, (kolikor jih je), ako hoče imeti dobro urejeno šolstvo, mora tudi za te namene prispevati več, kakor se zahteva od prebivalcev kakšne vaše občine.

Vsa ta sredstva se znabiti ne bodo zadostovala, da se pokrije ves deficit. Tudi ni čudno. Sedanji ogromni deficit je sad prehodne dobe. Ko bodo zopet nastopile redne razmere, bo izginil tudi deficit. Sedanje prebivalstvo pa je gospodarsko preslabo, da bi nosilo vse stroške te prehodne dobe. Del teh stroškov se bo moral prenesti na poznejša leta, ki bodo gospodarsko močnejša. To se zgodi z najetjem posojila, ki naj krije trenutni primanjklaj in se pozneje polagoma odplačuje, kar se bo lažje prenašalo, ko enkratne prevelike naklade in davščine.

Mnogo stroškov povzročajo občini tudi avtonomija in takozvani preneseni delokrog, kjer občina opravlja posle politične oblasti. Avtonomija je političen fantom, katerega je vpeljala avstrijska uprava. S tem je povzročila in povečevala razpor med mestno občino in okrajem. Meščani rabimo kmete in obratno, zato moramo živeti v slogi in se ne smemo dati razdvajati z umetnimi političnimi naspotstvi. Razumen meščan se ne bo oklepal avtonomije, ki mu povzroča le nepotrebne stroške.

Okrajni zastop v Ptuj.

Dne 22. t. m. se je vršila peta redna seja sosveta, katero je sklical vladni komisar g. Brenčič. Obravnaval se je na tej seji posebno proračun za leto 1920. Predloženi proračun izkazuje prejemkov K 178527-78 in izdatkov K 831731-52 primanjkljaj znaša torej K 653203-76

„No, le hitro, hitro!“ pritiska sodnik.
„Kako se jaz pišem? Joška Smrekar-ja me kličejo.“

„Koliko ste stari?“
„Oh no“, pravi Joško „saj tega ne bo treba.“

„Tak povejte, koliko ste stari!“
„Pa naj bo v imenu božjem! Tako nekako šestdeset. Blizu pri sedemdesetih. Čas hitro teče.“

„Katoliški ali luterski?“
„Bom pa rajši katoliški.“
„Ste vi z obtožencem v sorodstvu, v sovrastvu ali v njegovi službi?“

„Jaz?“ pravi Joško, s kom? S tem tu? Oh, gospod sodnik, kam pa mislite?“
„Prihranite si take opazke! Vzdignite roko in prisežite!“

„Ja — zakaj pa? Morebiti zaradi tega — le tu; kaj takega pa še ne!“

Sodnik skoči po konci in zavpije: „Zapreti vas dam na mestu, ako se predrznete mi s samo eno besedico še ugovarjati! Roko

Ta primanjklaj bi se naj kril z dokladami, katere je treba zvišati od 60% do 190%. Na prvi pogled nas to visoko zvišanje doklad gotovo osupne. Pomisliti pa je treba, da so bile ves čas vojne vse okrajne ceste skrajno zanemarjene. Celotno petletno dobo se za ceste skoraj prav nič ni storilo. Delavci in voznje so se neizmerno podražile, material je na ceni do 100% poskočil. V proračunu je vsled tega že za samo vzdrževanje cest izstavljen znesek 397600 K. Seveda se tudi s tem navidezno visokim zneskom ne bodo mogli delati nikaki čudeži in bomo lahko zadovoljni, ako se bodo ceste kolikor toliko z gramozom navozile in mostovi popravili. Za popravo bovskega mostu je proračunjen znesek 60000 K. Da se to delo mora izvršiti, je naravno. Da bi ne bilo potreba doklade še v večji meri zvišati, se ni postavil v proračun nikak višji znesek za regulacijo Pesnice, Drave, Dravinje, Grajene itd. Za vse te važne vodne zgradbe določa proračun samo malenkostno svoto 15000 K. Pri seji se je naglašalo, da mora te potrebne regulacije, zlasti nujno potrebno regulacijo Pesnice čimprej prirediti država. Ako bo država enkrat v resnici to delo pričela, potem se tudi okraj ne bo branil, da prispeva svoj delež. Seveda se bodo morale v tem slučaju doklade zopet zvišati. Pri splošni draginji ne more dandanes izhajati niti okraj, niti občina s prejšnjimi niskimi dokladami. Četudi potrebe niso nastale večje, vendar niti tega ni mogoče kriti s splošnimi niskimi dokladami, ker je vrednost denarja padla.

Okrajni zastop je sklenil dalje protest proti nabiranju nezakonitega vinskega davka. Okrajni zastop se zavzema zato, da se podržavi cesta Maribor-Ptuj-Središče, Rogatec-Ptuj-Sv. Lenart-Radgona, Ptuj-Zavrč-Varaždin. Če se to zgodi, bi se izdatki posebno znižali. Z nameravano ustanovitvijo kmetijske šole v Veliki nedelji določil se je znesek po 5000 K. Želeti je, da tudi občine za to šolo sklenejo prispevke. Okrajni zastop se prihodnje leto ne bo bavil več z nakupovanjem in oddajo raznega blaga, kakor semena, gnojile itd. Priskrbeti hoče samo še za okraj

vzdignite in recite za menoj:

„Jaz prisežem!“
„Jaz posežem!“
„Tako gotovo, kakor mi Bog pomaga!“
„Gotovo mi Bog pomagaj!“
„Vse povedati, kar vem!“
„Vse povedati, kakor vem!“
„Nič zamolčati!“
„Nič zakričati!“
„Resnico in nič več, kakor resnico povedati!“

„Resnico in nič več resnico povedati!“
„Amen!“
„Aman!“

„No, kaj imate povedati?“
„Ja“, pravi Joško, „naš gospod Brenčur Vam izročajo pozdrav, ponižno povabijo jutri opoldne na kosilo, in prosijo, da bi po tisti sod jabolčnika poslali.“

„K—a—a—j!“ se zareži sodnik, Vi niste prava priča?!”

„Pa res — da nisem.“
Tako je sodnik vjel krivo pričo.

po možnosti galico. Vse drugo blago bode morale priskrbovati svojim članom kmetijska podružnica in kmetijsko društvo v Ptuju. To je kratko poročilo o zadevah, ki so se rešile pri tej seji.

Gospodarstvo.

Cenejša živila. Vsled sklepa ministrstva v Beogradu se bodo meseca januarja dajala cenejša živila revnim slojem brez sredstev, dalje delavcem, nameščem ter uradnikom, ki so odvisni le od svoje dnevne, tedenske ali mesečne plače, oziroma mezde. Ta živila se bodo nakazala v razdelitov: 1.) železniškem aprovizacijam za aktivne železničarje, 2.) „Samopomoči“, 3.) pri „Vojni zvezi“ včlanjenim konzumom, 4.) „Splošni gospodarski zadrugi“, 5.) „Gospodarski zvezi“ za člane, ki so tam vpisani. — Če pa za sprejemanje cenejših živil opravičeni ni nikjer včlanjen, dobi cenejša živila pri mestni aprovizaciji. Ker pa se je dognalo, da so v teh organizacijah vpisani tudi imovitejši člani in nekateri celo pri raznih organizacijah, bodo dobivali cenejša živila ne glede na članstvo le tisti, ki dobe od mestne aprovizacije posebno legitimacijo, tako da nihče ne bo mogel dobivati cenejša živila na dveh ali treh krajih. — Legitimacije za cenejša živila se bodo izdajala pri krušnih komisijah, in sicer članom „Samopomoči“ na podlagi članske knjižice „Samopomoči“, vsem drugim (razven železničarjem) pa na podlagi pravilno izpolnjene vprašalne pole, ako bodo sprejeti v cenejšo prehrano. Aktivni železničarji sploh ne rabijo nobenih legitimacij, ker dobe cenejša živila pri železniških aprovizacijah. Ako pa imajo aktivni železničarji in člani „Samopomoči“ poleg plače še kako privatno premoženje, morajo izpolniti tudi vprašalne pole, katere dobe pri železniških aprovizacijah, oziroma pri „Samopomoči“, kjer jih morajo tudi izpolnjene vrniti. — Hišni posestniki morajo strankam podpisati vprašalne pole, da se ugotovi, da stranka resnično stanuje v dotični hiši. Če bi hišni gospodar ne hotel podpisati vprašalne pole, bode kaznovan. Za svoj podpis pa je hišni gospodar le toliko odgovoren, če bi vedoma podpisal polo, n. pr. ako bi imela kaka stranka posestvo ali premoženje, pa bi ga ne udvedla v poli itd. Kdor bo sprejet v cenejšo prehrano na podlagi napačnih ali goljufijah navedb kakor tudi vsak sokrivec bo kaznovan z globo do 20.000 kron in zaporom do šestih mesecev.

Dopisi.

Na poti iz Ptuja do Vurberg nas še vedno pozdravljajo dvojezične občinske table. Ali se morda to pusti na ljubo nemčurkemu

Pravljice Božene Némcové.

Prevedel Dr. P.

(Nadaljevanje.)

„Zakaj? Kdo stanuje v tem gradu?“

„Lepa kraljična stanuje v njem, ki je tako močna, da celo vojsko premore. Še te dni se je merila z nekim mogočnim kraljem, ki jo hotel izlepa ali izgrda dobiti za ženo; ona je bila pri volji vzeti ga za moža, če jo premore. Kaj mu je pomagala vsa vojska! Ali niste videli mrtvecev na loki? Kaj boste šele vi proti njej?“

„Naj je, kakorkoli, poskusim vendarle.“ je odgovoril Silomil in se spustil v grad. Na dvoru je zlezal s konja in brez zapreke stopil v grad. V neki sobi, ki je bila neizmerno okrašena, je videl na steni meč, ki je sam poskakoval iz nožnice. „Ti menda grozno rad sekas!“ je rekel Silomil, „midva spadava vkup, le pojdi k meni.“ Potegnil je nemirni meč iz nožnice in porinil svojega na njegovo mesto.

Jedva ju je menjal, je vstopila iz sosedne sobe prekrasna deva, ki je rekla ponosno neznanemu tujcu: „Kako se drzneš priti v moj grad? Ali ne veš, kaj ti grozi?“

Silomil je tako občudoval njeno krasoto, da ni vedel, kaj mu je rekla. Šele ko je svoje besede ponovila, je odgovoril: „Kaj bi mi grozila? Kako bi mogla ti, krasna deva, biti tako kruta, da bi me hotela ubiti?“

grajskemu ravnatelju Gumpertu, kateri se vedno vozi po tej cesti na vurberško grajščino, ker se boji, da bi tamošnje uradništvo bolj demokratično postopalo s tamošnjimi ubožnimi sloji, nego on diktira. Eno leto potrpežljivosti je že minulo; da pa drugo leto ne bo več tako, imamo upanje.

Povišanje cen med časom kolkovanja bankovcev. Radi tega prestopka je bil marsikdo kaznovan, a zvedeli še nismo, da je bil kaznovan gospodarski ravnatelj večkratnega milijonarja grofa Herbersteina, ker je ukazal v grajščinskem vinotoču povišati cene vin med časom kolkovanja bankovcev. A da bi plačo težakom delavcem zvišal, to mu ne gre v glavo.

Iz Majšperga. Po vaseh so hodili agenti, ki so kmetom pripovedovali, da so zastopniki tvrde Senčar iz Ptuja, so kupovali jajca in dajali za vsako jajce 1 K in neko nakaznico, za katero se baje pri Senčarju dobi 1 kg soli. Seveda trgovec Senčar o tem ni nič vedel in ljudje za svoje listke niso nič dobili razen dobrega nauka, da naj ne verujejo vsakemu sleparju. Domači človek ne dobi niti jajca, niti mleka, niti masla; če pa pride kak nepoznan goljuf, se mu dobičkaželjni ljudje vsedejo na najneumnejše limanice.

Kje tiči vzrok draginje? Neki tukajšnji trgovec je imel v Zagrebu kupljene 3 vagone moke. Ko je prišel po njo, je cena že zopet nekoliko poskočila in mlinar je iskal izgovorov, da ne bi dal moke. Vendar je trgovec srečno naložil 1 vagon, a ni mogel dobiti več vagonov, dasiravno je videl na kolodvoru prazne vagone. Opravičeno je sumil, da je imel mlinar svoje prste vmes in preprečil dobavo vagonov. Trgovcu ni preostalo drugega, kakor da je dal moko zapeljati k špediterju v skladišče. Seveda nastanejo s tem veliki stroški, katere mora plačati tisti, ki kupi moko. Tudi za prvi vagon je moral trgovec „mazati“ blizu 1000 K, da je šel hitro naprej. Ali je znabiti to „mazanje“ način, katerega je mislil g. ministerski predsednik, da si „uradnik lahko tudi kje drugod kaj zasluži?“ Vzrok draginje je pohlepnost po dobičku brez dela. Vsak naj vestno in pridno dela, za svoje delo pa naj dobi pošteno zasluženo plačilo:

Politične vesti.

Jadransko vprašanje v odločilnem štadiju. Beograd, 22. dec. (Jsl.) Zadnje vesti iz Pariza se ujemajo v tem, da stojimo tik pred odločitvijo v reškem vprašanju. Anglija in Francija sta ste očitno naveličali italijanskega zavlačevanja in energično zahtevata konec. Italijani še sicer vedno vztrajajo na svojih zahtevah, vendar pa niso več tako nepristopni. V strahu pred ameriško grožnjo, da bodo ustavile Zedinjene države vsako finančno in gospodarsko podporo, ako Italija ne popusti,

„Ubili te nočem, toda bojevati se moraš z menoj.“ Če zmagaš, bom jaz tvoja sužnja in tvoje bo vse, kar tukaj vidiš; če ne, moraš umreti.“

„Dobro“, je odgovoril kraljevič, vzemj torej meč.“ Kraljična je priskočila k zidu, potegnila meč in v ognjavitosti ni opazila, da nji njen. Jedva sta se meča dotaknila, je bil njen na dvoje in padel ji je iz roke. „O gorje!“ je zaklicala. „Sedaj sem tvoja sužnja.“ „Nisi sužnja“, je rekel Silomil. „Gospodari nad vsem in tudi nad menoj, samo ne odganjaj me odtod.“ Poveljui, vse se bo zgodilo.“

Če smem velepati, bi imel samo eno povelje za tebe: da me pustiš tukaj in me vzameš za svojega soproga.“

„Tvoje povelje rada izpolnim“, je rekla deva in mu podala roko. „Ti mi ugajaš; močnega in junaškega moža sem si vedno želela in ti si dokazal svoje junaštvo.“

Kraljevič ji je poljubil roko, ona pa je pravila: „Pred svatbo pa mi moraš dovoliti, da se na sedem dni odpeljem iz gradu.“

„Kam se odpelješ?“

„Tega ti ne smem povedati. Tukaj imaš ključ do vseh sob in zakladov, kar jih je v gradu. Ene edine komnate, ki jo odpira ta zlati ključ, ne smeš odpreti, če me hočeš za ženo imeti.“

Silomil si je shranil ključ in obljubil, da v komnato ne pogleda. Nato se je ločil od kraljične in ona je odšla. Prvi dan je hodil po gradu, ogledoval si vrtove in se razgovarjal s služabniki. Drugi dan se mu je jelo tožiti in ves dan ni mislil na nič drugega, ko na

in pa pod pritiskom močne socijalistične opozicije so se laški vladni krogi že več ali manj sprijaznili z mislijo, da s svojimi zahtevami ne bodo prodrli. Anglija in Francija sta se postavili po dolgem in neodločnem cincanju slednjic vendar jasno na ameriško stran, tako da bodo ostali italijanski delegati v Parizu v jadranskem vprašanju osamljeni. Kakor je podoba, bodo poskušali vsaj to preprečiti, da bi prišla Reka z luko direktno pod Jugoslavijo. Zavzemali se bodo za to, da postane samostojna država, če mogoče pod italijanskim, drugače pa vsaj pod mednarodnim pokroviteljstvom.

Laško popuščanje. Ldu, Beograd, 20. dec. „Beogradski dnevnik“ javlja: Naš položaj v vprašanju Reke je zadovoljiv. Uspehi socijalistov in grožnje Wilsona, da odreče Reki vsako gospodarsko pomoč v primeru nepopustljivosti, so Italijo prisilile, da omeji svoje pretenzije. Italija sedaj gleda, da se na primeren način umakne. Vprašanje samostojne reške države je definitivno opuščeno. Italija zahteva zase samo mesto in dovoljuje pristanišče Jugoslaviji. To znači, da se Reki odpoveduje.

Istrske meje. (Jsl.) Bakar, 22. dec. Italijanski listi se živahno bavijo z vprašanjem, kje naj se potegne meja v Istri za slučaj, da Reka ne pripade Italiji. Večina listov se zavzema za to, da Italija na vsak način zahteva za sebe Volosko in Opatijo, dočim Avanti in druga socijalistična glasila povdarjajo, da je treba brez pridržkov sprejeti Wilsonov načrt. Posebno živahna je debata o usodi kvarnerskih in dalmatinskih otokov. Nacionalistična glasila sicer še vedno kriče, da si mora Italija s posestjo vseh važnejših otokov zagotoviti popolno gospodstvo nad Jadrantom, vendar pa se da iz poročil posneti, da laška javnost že uvideva, da bo morala tudi tukaj popustiti. Zlasti bi bili voljni, odreči se kvarnerskim otokom, v slučaju da izgube Reko.

Društvene vesti.

Podružnica Slovenske kmetijske družbe v Ptuju ima svoj redni občni zbor na dan sv. treh kraljev (6. januarja 1920) ob 9. uri v gostilni Zupančič v Ptuju. Udnino za 1. 1920 sprejemajo gg. Jos. Zupanc na okr. glavarstvu, Ludv. Sagadin na okr. zastopu in Ferdo Skuhala v Posojilnici, Narodni dom. Člani naj udnino čimprej, najpozneje pa do 8. januarja 1920 poravnajo, ker se jim drugače list „Kmetovalec“ ustavi.

Dramatično društvo je uprizorilo v soboto, 19. t. m. šaljivo tridejanko Veharjevo letovišče. Igralo se je, hvala bogu, vendar enkrat tako, da gledalcu ni bilo mučno gledati na oder; vse loge so bile več ali manj dobre, nekatere prav dobre.

navestino prepoved. „Morebiti me je hotela samo izkušati“, je govoril sam sebi in sukal zlati ključek v rokah. „Kaj bi tam je moglo najti, da bi tega kot bodoči mož ne smel videti? Saj ne bo spoznala, četudi pogledam.“ Tako se je izgovarjal radovedni Silomil, odvezal zlati ključ in šel v komnato. Tukaj je našel z razbeljeno verego k zidu prikovanega človeka.

„Kdo si ti in kaj tukaj delaš?“ je vprašal kraljevič. „Oh, prosim te, pomози mi odtod. Jaz sem kralj ognja. Mogočna kraljična, ki sem jo snubil, me je v bitki premagala; moral sem bežati, ko je pobila vse moje ljudi; ona pa me je dohitela in tukaj prikovala.“

Silomilu se ni zdelo varno prikovanega jetnika odvezati, ker pa je tako milo prosil, naj mu vsaj za trenutek olajša, se je ga usmili in presekal z mečem verigo. Kralj je takoj izginil. Zdaj se je Silomil prestrašil tekel za njim, če bi ga kje dohitel, pa zastoj. Strahoma je pričakoval neveste; minilo je sedem dni, minilo dvakrat sedem dni, a ni je bilo. Uvidel je, da se izpolnijo nevestine besede in da je vse izgubljeno.

Spomnil se je sedaj svojih mogočnih svakov. Morebiti vedo oni, kje je njegova nevesta. Ukazal je takoj, naj mu osedlajo nehitrejšega konja, na katerem je zdiral iz gradu. Najprej je prijedil k Solčniku, kjer sta ga sestra in svak z veseljem pozdravila. Vprašal je, če vesta kaj o močni kraljični?

„Ljubi moj, tega ne vem. Morebiti pa ve tvoj drugi svak, Mesečnik. Če hočeš, spremim te k njemu.“ Silomilu je bilo ljubo in Solčnik ga je nesel na zlatih perotnicah k svaku Mesečniku.

Razno.

Ponarejeni kolki. (Jugosl.) Na Dunaju so prišli na sled nekemu Neufeldu, ki je ponarejal kolke za kolkovanje tisočkronskih bankovcev. Domneva se, da so se falsifikati izdelali v Zagrebu. Čeravno ni verjetno, da bi bilo v prometu že kaj denarja s takimi ponarejenimi kolki in je Neufeld že aretiran, se vendar občinstvo že sedaj opozarja na te falsifikate, s prošnjo, naj bo previdno pri sprejemanju tisočakov, došlih iz inozemstva in iz Hrvatske; prepoznajo se pa od pravih kolkov na prvi hip po dosti bledejših, nekam zabrisanih in izpranih barvah. Hrvatski napis „Kraljestvo Srba Hrvata Slovenaca“, ki ga nosijo ti falsifikati, ni tako jasen, kakor na pristnih kolkih. Isto velja glede okraskov okoli modrega oboda in glede trakov, ki obroblija slika. Okraski se tudi v risbi niso posrečili in so dosti manj razločni in ne tako živo modro-rumeno pisani.

Izgredi na dunajskih kolodvorih. Ldu. Dunaj, 20. dec. Listi poročajo, da so se divji izgredi na kolodvoru, ki so se odigravali včeraj zjutraj, ponavljali popoldne in zvečer še huje. Kolodvore oblega tisočglava množica, ki bi rada še pred splošno prometno zaporo prišla domov. Na nekaterih kolodvorih je bil ta naval tako močan, da so morali pozvati ljudsko brambo, mestno varstveno stražo in redarje. Navzlic temu so si nekateri ljudje z revolverjem priborili vstop na kolodvore in redki vlaki, ki še vozijo, so se odpeljali neverjetno prenapolnjeni. Rešilno društvo je moralo nastopiti večkrat. Na današnji seji narodne skupščine se bo opozarjalo na te razmere in zahtevalo od državnega urada za promet, vzpostavitv prometa vsaj za 22., 23. in 24. decembra, ker je na Dunaju še na tisoče ljudi, ki bi se pred prazniki radi vrnili domov. Vendar pa je malo upanja, da se bo ta interpelacija vpoštevala, ker primanjkuje premoga. Že včeraj zvečer se je nabrala na kolodvorih množica, ki se hoče jutri odpeljati. Ker se bodo danes odpeljali poslednji vlaki z Dunaja, se je bati najhujših izgredov.

Elegantni novi nizki čevlji št. 37½ (dunajski model „Del-ka“) so po ceni na prodaj Na mestni vrh št. 5.

2 oženjena hlapca, če mogoče z odraslimi otroki sprejme oskrbništvu EBENSFELD pri Ptuj

„Dobrodešel, svak; kako pa si zašel sem?“
 „Oh, ljubi svak, nevesta se mi je izgubila, in k tebi prihajam pomoči prositi, ker ne vem, kje je. Solčnik mi ni mogel svetovati, zato si mislim, da ti kaj veš.“
 „Dragi moj“, je odgovoril svak po kratkem razmišljanju, „jaz tudi na vem za njo; toda svak Vetrnik pozna gotovo njen sled, kajti on zapihne v vsak kotiček. Če hočeš, te zanesem k njemu.“
 „Bodi tako prijazen, veselilo me bo.“
 Silomil ni utegnil odgovorjati sestri, ki ga je spraševala o tisočeri rečeh. Mudilo se mu je in priganjal je svaka k odhodu. Solčnik se je vrnil na svoj dom, Mesečnik pa je nesel Silomila na srebrnih oblakih k Vetrniku. Baš, je stalo četrto bujnih konj v sinjeoblačni voz zapreženih in čakako svojega gospoda, ko se je prignal Silomil k Vetrnikovi palači.
 „Glej ga, glej, to je svak! Kaj pa tebe vodi k nam?“ Tako je zaklical Vetrnik, da je slišala žena, ki je z velikim veseljem prihitela, da sprejme brata.
 „Ljubi svak, prosim te, povej mi, kje je moja nevesta, tista močna kraljična. Izgubila se mi je in tebi bo baje gotovo znano, kje je.“
 „Šveda mi je znano, a kaj ti to pomaga, ker je ne doboš.“
 „In kje je?“
 „Globoko pod zemljo v ognjenem gradu je prikovana. Tisti mož, ki si mu presekal verigo, je bil kralj, ki ga je ona premagala; ko si ga osvobodil, se je spustil za njo, da se mašuje. Dohitel jo je in vzel s seboj v ognjeni grad, ter jo tam prikopal. Verjemi, da bi se bila že davno popekla, če bi je jaz ne hladil.“
 „Tega trpljenja je moja nepokornost kriva!“ je jadikoval ubogi kraljevič. „Ali res ni sredstva, da bi jo osvobodil?“

Ne pozabi

da je prišlo

ново leto 1920

in da je vsled tega tvoja dolžnost, držati se sledečih navodil:

1. Vsakdo naj takoj poravnava svoj dolg na naročnini. List se plačuje v naprej!
2. Vsakdo naj nabira naročnike listu! V skupnem delu je moč; čim več novih naročnikov bodete nabrali, tem boljši in tem večji bo naš list!

Uredništvo in upravništvo „Ptujškega lista.“

Zahvala.

Za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja ob smrti naše nenadomestne matere, gospe

Marije Savec,

za številne krasne vence in tako obilo časteče spremstvo na nje zadnji poti izrekamo vsem najpristrčnejšo zahvalo.

V Krčevini, 21. septembra 1919.

ROBBINA SAVEC.

Za dijaško kuhinjo v Ptuj

se išče

zanesljiva kuharica.

Nastop služba začetkom januarja 1920. Pojasnila se dobe in oglasi se sprejemajo do konca decembra v pisarni Hranilnega in pomožnega društva v Narodnem domu v Ptuj.

Dobra kuharica

za gostilno se takoj sprejme v Ptuj, Jos. Vošnjakova ulica 3.

„Je sredstvo, eno edino. Poslušaj! Ognjeni kralj ima bistrega konja, ki te dohiti, če si tudi sto milj pred njim. Nič ti torej ne pomaga, če bi bežal tudi na najhitrejšem konju in hotel nevesto odnesti. Konja moraš imeti, ki je hitrejši nego kraljev.“
 „In kje dobim takega konja?“
 „Takega konja ima ona čarovnica. Ta pa je strašno hudobna in je mnogim ljudem, ki so je prišli česa prositi, že vzela življenje. Vendar pa lahko poskušaš; jaz te zanesem v njen grad, prej pa se moram še s Solčnikom in Mesečnikom zaradi tebe posvetovati. Ostaní ta čas pri moji ženi.“
 „Pojdi, bratec, pojdi! Malo si počiješ in se okrenčaš, potem pa mi poveš kaj delata oče in mati“, je pravila sestra in peljala Silomila v palačo.
 Vetrnik je sedel v oblačni voz, konji so zarežgotali, zatresli blestečo grivo, ponosno se opeli in odnesli svojega gospoda. Silomil se ni vsega dopovedal in že se je Vetrnik vrnil.
 „Kako si opravil?“
 „Dobro, tukaj imaš palčico pol zlato, pol srebrno. Kadarkoli boš potreboval naše pomoči, porini jo do polovice v zemljo, in mi ti pomoremo. Zaupaj v nas, mi te ne zapustimo.“
 Silomil se je poslovil od sestri in stopil h kralju v voz. Tri dni in tri noči sta se peljala neprenehoma, preden sta dospela v dolino, kjer je živela čarovnica. Tam sta se ločila s svakom.
 Krepko je korakal kraljevič h gradu, ki je stal med črnimi skalami. Namesto vrtoev se je razprostiralo okoli njega barje in puščava, kjer niti osat ni rastele; namesto zida pa je bil okoli gradu plot, na katerem so bile nataknjene same človeške lobanje. Vrata se odpro in naproti mu pride čarovnica; namesto

Gostilničarji, kavarnarji, vinogradniki pozor!

Trgovina z vinom Oset & Cajnko Slovenjgradec.

Naznanjava, da imava veliko zalogo najboljšega sortiranega, kakor: Muškatelec, Rizling, Šipon, Burgundec, Portugiser, Šilhar, pristnega Ljutomaržana, Pekarčana, Haložana, Bizeljčana, ter črna dalmatinska in . . . banatska stara in nova vina . . . Kupujeva iz vseh vinorodnih krajev vsa najboljša vina po najboljših cenah.

Se priporočava

Andrej Oset in Franjo Cajnko.

Razpošiljanje vina v sodih od 50 l naprej. Vino v steklenicah (buteljke.)

Fotograf v Ptuj

Ljutomerska ulica št. 16

sprejme gospodično, ki bi stanovala v Ptuj, ter bi imela veselje do naučenja fotografiranja.

Naznanilo.

Naznanjam cenj. prebivalstvu v Ptuj in okolici, da sem otvoril v svoji hiši, Cankarjeva ulica 16

lončarsko obrt.

Priporočam se za cenjena naročila, za napravo vseh vrst v to stroko spadajočih del; mogoče mi bo radi mnogoletne skušnje cenjene odjemalce strokovno in s solidno postrežbo v vsakem oziru najboljšje zadovoljiti.

Z velespoštovanjem

Andrej Hernja

lončarski mojster v Ptuj, Cankarjeva ulica 16.

las so se ji vili po sencih sami modrasi; v obeh so ji sedeli baziliski, in ko je odprla upadla brezoba usta, je siknilo iz njih gadje želo. Noš je imela kakor orlovski kljun in po bradi ji je rasla rjava dlaka. Na grbavem telesu je visela siva robača, okoli katere se je vil namesto pasu gad. „Česa iščeš tukaj?“ je vprašala Silomila z ostrim glasom.
 „Služiti hočem pri tebi“, je odgovoril in duša je trepetala v njem, kaj neki mu ta nastvor odgovori.
 „Služiti, hm! Ali veš, kaj se pravi pri meni služiti?“
 „Ne vem, pa mislim, da je prijetna služba.“
 „Pri meni se služi samo tri dni in noči; kdor pa mojih ukazov ne izvrši, temu se godi kakor tistim, katerih lobanje tukaj vidiš.“ Pokazala je na grozni plot s koščenim prstom, na katerem je imela nohet tri palce dolg. „In kako mezdo želiš?“
 „Nič drugega nego tistega konjiča, ki ga imaš nekje shranjenega.“
 „Dobiš ga, če vse izvršiš, kar ti ukažem“, je rekla starka in baziliski v obeh so ji radosti poskakovali; „pa je zopet nekdo obvisel v mreži.“
 Prvi dan ga je peljala v hlev, kjer je stalo dvanajst železnih žrebcev, in je rekla: „Te žrebce naženeš v ogrado za gradom in če ti bo zvečer samo eden manjkal, izgubiš glavo.“ Nato je udarila vsakega žrebca z bičem in žrebci so sami divjali v ogrado. Novi pastir pa je imel trdo delo, kajti žrebci so se razleteli, jedva so zapustili hlev in najbrž, bi ne dobil piti enega, če bi mu ne prispeli svaki na pomoč. V največjem strahu se jih je spomnil in utaknil palčico v zemljo. Hipoma je začelo solnce tako pripekati okoli ograje, da so žrebci iskali pred vročino zavetja v ogradi. Zvečer je prišla baba gledat in se je zelo čudila, da so vsi konji lepo na paši, Silomilu pa ni rekla besedice.

(Nadaljevanje sledi.)

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru.

Delniška glavica 15.000.000.

Centrala v Ljubljani.

Rezervni fondi nad 4.000.000

Podružnice v Splitu, Celoveu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3% brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3 1/4% čistih.

Daje trgovske in aprovizacijske kredite.

Izvršuje vse bančne transakcije.

Urar Karl Ackermann

v mestnem gledališkem postopju v Ptuj
se priporoča cenj. občinstvu za vse poprave ur in kupuje staro zlato, srebro, kakor tudi vse vrste zlati in srebrni denar po najvišji ceni.

Brata Vošnjak, Ptuj

trgovina z usnjem, čevlji in surovimi kožami.

Goveji in telečji boks, chevreaux, .: podplati, notranje in zgornje usnje, usnje za konjsko opravo.

Elegantni boks-calf in chevreaux čevlji. — Fini čevlji iz črne in rujave teletine. — Navadni čevlji iz rujave kravine, podplatni in podpetni cveki, dreta, platno.

Rogaška Slatina.

Tempel vrelec:

Najboljša namizna voda, najbogatejša na ogljikovi kislini. Pospešuje prebavljanje in preosnavljanje.

Styria vrelec:

Zdravilna voda proti kroničnemu katarju želodca in čreves, najboljši pripomoček proti slabemu prebavljanju in teku. Boleznim jeter in ledvic, sladkorna bolezen.

Donati vrelec:

Najmočnejši vrelec svoje vrste, posebno dobro sredstvo proti črevesnemu katarju, želodčnemu kamenu, sladkorni bolezni, debelosti, putiki, hemoridom itd.

Rogaška Slatina

je najbolj priljubljena in se v obče največ zahteva. To pa radi tega, ker je izmed vseh **alkalichno-saliničnih rudninsko-kislih slatin** najbogatejša na ogljikovi kislini.

Ta slatina je najokusnejša krepčilna in oživljajoča pijača; obenem pa tudi najboljšo sredstvo s katerim se obvaruje v mrzličnih krajih mrzlice.

Rogaška slatina je najboljša namizna in zdravilna, mineralna voda.

katera nima nikda slabega okusa ali duha.

Ravnateljstvo državnega zdravilišča Rogaška Slatina.

Primešaj Mastin v krmo

Da krmo živina, kokoši, pure, goske lažje prebavijo, da je potem meso in mast za uživanje boljše, da je tvoritev jajc in mleka boljše, se primeša krmi enkrat na teden ena pest MASTIN-A. 5 zavitkov Mastin-a zadostuje za odgojo in rejo enega vola, krave, svinje, konja za 6 mesecev. Mastin je dobil največje odlikovanje v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju. Na tisoče gospodarjev ceni in kupuje ponovno Mastin. Ako ga nima lekarnar ali tvoj trgovec, piši potem s dopisnico po 5 zavitkov Mastina za 20 kr. 50 v prosto na: **Lekarno Trnkoczi v Ljubljani, Kranjsko** katera, z vsako pošto razpošilja naročila na vse strani sveta.

Urarski učenec

zdrav in pošten se takoj sprejme pri g. Franc-u Reisman-u, urarju v Ptuj, Krekova ul. 6.

Naznanilo! Naznanilo! Franc Werhonig, urar v Ptuj, Miklošičeva ul.

zlato in srebro

kupuje staro po najvišji ceni.

Naznanilo obrti.

Dovoljujem si uljudno naznaniti, da sem prevzel dne 1. oktobra 1919 od tvrdke

M. GSPALTL

prodajalnico ur in dragotin v Krekovi ul. št. 6.

Radi moje dolgoletne skušnje mi bo mogoče spoštov. odjemalce strokovno in s solidno postrežbo v vsakem oziru kar najbolj zadovoljiti.

Prosim cenjeno prebivalstvo v PTUJU in okolici zaupanja tudi za mnogoštevilna naročila.

Z velespoštovanjem

Frane Reisman

GARJE srbečico, kraste, lišaje

uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 6 K. — *Po pošti 7 K poštne prosto.

Prodaja in razpošilja s pošto

Lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Miši - podgane - stenice - ščurki

n vsa golazen mora poginiti, ako porabljaate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 6—, za podgane in miši K 6—, za ščurke 6 K; posebno močna tinktura za stenice 6 K; uničevalec moljev prašek proti ušem v obleki in perilu, proti mravljam, proti ušem pri perutnini K 3; prašek proti mrčesu 5 K; mazilo proti ušem pri ljudeh 3 K; mazilo za uši pri živini 3 K; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) K 3—, Pošilja po povzetju Zavod za eksport

M. Jünker, Zagreb 112, Petrinjska ulica 3.

Oznanila „UNION-PROPAGANDE“, Maribor.

Gospodska ulica št. 25.

Barva vsakovrstno blago

Kemično čisti obleke

Pere in svetlolika

ovratnike, zapestnice in srajce.

JOS. REICH

MARIBOR, Gospodska ulica šte. 38.

Poštne naročila se izvršujejo točno.

Vsakovrstni čevlji, dobro in lično izdelani, čevljarke potrebščine, raznovrstno drobno ali galanterijsko blago, različni okraski, kakor vsi v papirno stroko spadajoči predmeti, dobe se vedno po primerni ceni v trgovini .: J. N. Peteršič v Ptuj.

HLAPEC za krave, pridna pošena dekla za svinje, dekla za kuhinjo in kuharica za gostilno se takoj sprejmejo pri g. Stanitz, gostilna na Bregu pri Ptuj.

Dva mlada, inteligentna in samostojna mladeniča

rez. častnika, želita radi pomanjkanja znanja z dvema mladima lepima gospicama iz ptujskega okrožja vesel pisemski boj. Nacionaliteta postranska stvar. Tajnost je jamčena. Cenjeni dopisi naj se adresirajo na upravo tega lista pod „Rudi.“